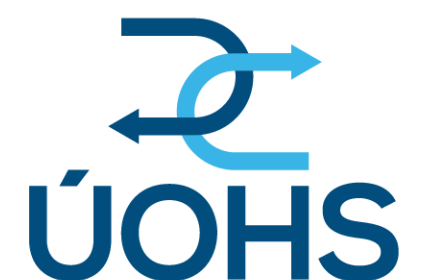

POSKYTOVÁNÍ VEŘEJNÉ PODPORY ZE STRANY OBCÍ

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE
ODDĚLENÍ VEŘEJNÉ PODPORY

PRAHA, 17. 6. 2021

Veřejná podpora

- **čl. 107, odst. 1 Smlouvy o fungování EU**
- **Definiční znaky:**
 - 1) veřejné prostředky
 - 2) selektivní zvýhodnění podniku
 - 3) (potenciální) narušení hospodářské soutěže
 - 4) (potenciální) ovlivnění obchodu mezi členskými státy

Definiční znaky veřejné podpory

Z → zvýhodnění určitého podniku nebo odvětví

V → použití veřejných (státních) prostředků

O → ovlivňuje obchod mezi členskými státy

N → narušuje nebo hrozí narušením hospodářské soutěže

Kumulativní naplnění definičních znaků

- **kumulativní naplnění definičních znaků = veřejná podpora**
- **s vnitřním trhem neslučitelná = zakázaná VP**
- **existence výjimek ze zákazu (kritéria způsobilosti)**
 - nařízení o blokových výjimkách (GBER)
 - podpora de minimis
 - služby obecného hospodářského zájmu (SOHZ)
 - notifikace Evropské komisi → rozhodnutí Evropské komise, kterým se podpora schválí
- **vyhodnocení naplnění def. znaků přísluší poskytovateli**

Znak: veřejné prostředky

- **prostředky včetně veřejného majetku (např. pozemky, budovy) státu, krajů, obcí, veřejných podniků, za určitých podmínek také bank, fondů, soukromých subjektů...**
- **forma poskytnutí veřejných prostředků: dotace, zvýhodněné úvěry, záruky, závazek poskytnout prostředky později, daňové úlevy, poskytnutí zboží/služeb za cenu nižší než tržní, nájemné za cenu nižší než tržní**
- **Příklad: obec poskytne volné prostory na obecním úřadě/v nemovitosti ve vlastnictví obce subjektu, který v těchto prostorách provozuje prodej zboží, výrobu nebo nabízí služby (např. kadeřnictví)**

Znak: selektivní zvýhodnění podniku

Pojem podnik

- subjekt vykonávající ekonomickou činnost; právní forma nebo způsob financování není relevantní (obec, výzkumná organizace, nezisková spol., sportovní klub)
- ekonomická činnost = nabízení služeb a/nebo výrobků na trhu
- neekon. činnost = výkon veřejné moci, veřejné vzdělávání v rámci st.vzdělávacího systému a financované a kontrolované státem (financování z veř. zdrojů musí převažovat)...

Pojem zvýhodnění

- jakákoli hosp. výhoda, kterou by podnik za běžných tržních podmínek (tj. bez zásahu státu/obce) nedostal
- nejen přímé poskytnutí fin. prostředků ale i jakékoli snížení nákladů, které zatěžují rozpočet subjektu (=podniku)

Selektivita (vs obecné opatření)

- opatření se vztahuje pouze na určité podniky nebo určitá hosp. odvětví (MSP, podniky v oblasti výroby, podniky s velkými fin. prostředky..)
- opatření se sice vztahuje na všechny podniky, ale existuje diskreční pravomoc příslušného orgánu
- **Příklad: obec poskytne volné prostory na obecním úřadě/v nemovitosti ve vlastnictví obce za cenu nižší než tržní/zdarma/za symbolickou cenu**

Znak: narušení hospodářské soutěže

Znak: ovlivnění obchodu mezi členskými státy EU

Narušení soutěže

- **pokud opatření může posílit soutěžní postavení příjemce ve vztahu k jeho soutěžitelům, nemusí spočívat v rozšíření činnosti/získání nových podílů na trhu, postačí udržet si silnější soutěžní postavení**

Ovlivnění obchodu

- **příjemce nemusí být zapojen do přeshraničního obchodu (ztížení vstupu na trh zahraničním subjektům tím, že opatření zachovává či posiluje místní nabídku)**
- **i v případě, že příjemce vyváží svoji produkci na trhy mimo EU, kde se setkává se soutěžiteli z EU**
 - **Lokálnost opatření**
 - **nejedná se o přilákání poptávky/investic do daného regionu a nevytváří překážky pro vstup na trh soutěžitelům z jiných ČS**
 - **zboží/služby čistě lokálního charakteru/pro geograficky ohraničenou oblast**
- **Příklad: obec poskytne volné prostory na obecním úřadě/v nemovitosti ve vlastnictví obce za cenu nižší než tržní/zdarma/za symbolickou cenu; znak narušení soutěže je zpravidla naplněn; u znaku ovlivnění obchodu nutno vyhodnotit případný lokální účinek opatření**

Obecné nařízení o blokových výjimkách (GBER)

Nařízení Komise č. 651/2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (GBER)

- **opatření nepodléhá schvalování ze strany EK a při splnění všech relevantních podmínek nařízení je považováno za slučitelné s vnitřním trhem, tj. podporu je možno poskytovat**
- **aplikuje se pouze na opatření, v nichž jsou podporovány ekonomické činnosti**
- **informace o opatření nutno oznámit EK na předepsaném formuláři do 20 pracovních dnů od vstupu opatření v účinnost (prostřednictvím ÚOHS)**
- **platnost nařízení prodloužena do konce roku 2023**
- **Kategorie podpor (např.):**
 - ✓ regionální podpora
 - ✓ podpora MSP
 - ✓ životní prostředí
 - ✓ výzkum, vývoj, inovace
 - ✓ vzdělávání (zaměstnanců)
 - ✓ podpora znevýhodněným pracovníkům
 - ✓ rizikový kapitál
 - ✓ kultura
 - ✓ sport

Podpora de minimis

Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis

- **max. 200 000 EUR/3 fiskální roky/příjemce (jeden podnik)**
- **transparentní podpora**
- **povinnost poskytovatele zaznamenat do 5 pracovních dnů od poskytnutí podpory de minimis do registru (ÚOHS)**
- **platnost nařízení prodloužena do konce roku 2023**

Služby obecného hospodářského zájmu

SOHZ/SGEI

- služby zvláštního významu určené občanům, které by bez zásahu orgánu veřejné správy nebyly poskytovány vůbec nebo za méně příznivých podmínek
- přítomnost tržního selhání
- veřejný zájem
- kumulativní naplnění definičních znaků VP

Předpisy

- Rozhodnutí Komise ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (Rozhodnutí SGEI)
- Nařízení Komise (EU) č. 360/2012 ze dne 25. dubna 2012 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu (Nařízení de minimis SGEI)
- Sdělení Komise Rámec Evropské unie pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby (Rámec SGEI)
- Sdělení Komise o použití pravidel Evropské unie v oblasti státní podpory na vyrovnávací platbu udělenou za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu (Sdělení SGEI)

Vybrané oblasti podporované z veřejných (obecních/krajských) prostředků

- **sport**

- zájmový/výkonnostní sport, sportovní aktivity mládeže, koupaliště s jednoduchou atrakcí ≠ VP
- profi sport, financ. „jiných“ aktivit sportovního klubu (restaurace, hoteliérství...), aquaparky = VP (zpravidla)

- **investiční a provozní podpora infrastruktury**

- nutno vyhodnotit, pro jaké účely bude infrastr. využívána
- ekon. využití = VP

- **majetek ve vlastnictví obce/kraje – prodeje/nájmy**

- prodej/nájem za tržní ceny ≠ VP
- snížená/symbolická kupní cena/nájem = VP (zpravidla)

- **sociální služby**

- sociální prevence ≠ VP
- sociální služby = riziko VP → aplikace SOHZ (?)

- **školství**

- součást vnitrostátního vzdělávacího systému+převaha financování z veřejných zdrojů ≠ VP
- převaha financování ze strany studentů/rodičů, jazykové školy, ZUŠ = riziko VP

- **kultura**

- lokální muzea, knihovny ≠ VP
- (mezinárodní) festivaly, výstavy, významné památky a muzea, divadla, archivy ... = riziko VP

Proč se zabývat veřejnou podporou

- pravidla pro veřejnou podporu jsou součástí právního řádu
- promlčecí doba 10 let
- (ex post) monitoring prováděný EK
- v případě (spolu)financování z ESIF kontrola ze strany auditního orgánu (VP jako jedna z předběžných/základních podmínek pro financování z ESIF)
- existence stěžovatele (Evropskou komisí projednané stížnosti na financování nemocnic, MHD, pro nezisková sportovní zařízení...)
- v případě negativního rozhodnutí EK povinnost příjemce navrátit VP, včetně úroků + povinnost poskytovatele takovou podporu vymoci

Právní úprava v ČR

- **zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, ve znění pozdějších předpisů**
- **vyhláška č. 298/2020 Sb., o obsahu a rozsahu údajů, které je poskytovatel podpory malého rozsahu povinen zaznamenat do centrálního registru podpor malého rozsahu, a o postupu při jejich zaznamenávání**
- **zákon č. 319/2006 Sb, o některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory, a o změně zákona č. 235/2004 Sb. , o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů**

Postavení a role ÚOHS

- **ÚOHS jako koordinální, poradenský, konzultační a monitorující orgán ve všech oblastech VP mimo oblast zemědělství a rybolovu, tyto náleží Ministerstvu zemědělství**
- **výkon pravomocí zejména ve vztahu k poskytovatelům VP**
- **spolupráce s poskytovatelem před oznámením veřejné podpory EK a s EK a poskytovatelem v průběhu řízení před EK**
- **předávání oznámení veřejné podpory EK**
- **předkládání výroční zprávy EK o poskytnutých VP v ČR**
- **správa centrálního registru podpor malého rozsahu**
- **vedení správních řízení ve věci pozdního zápisu do registru podpor malého rozsahu**
- **zastupování ČR při projednávání a přípravě právních předpisů EU týkajících se problematiky VP**
- **kontrola plnění pravomocných rozhodnutí o VP vydaných Úřadem podle právních předpisů platných před účinností současného zákona**

Role Evropské komise v oblasti veřejné podpory

- **rozhodovací pravomoc v oblasti VP; zda**
 - opatření zakládá veřejnou podporu ve smyslu čl. 107 (1) SFEU
 - podpora je slučitelná s vnitřním trhem
- **řízení o podpoře**
 - notifikované
 - protiprávní
 - existující
 - zneužité
- **řízení o stížnosti**
- **ex post kontroly opatření podpory**
- **rozhodnutí o navrácení podpory**
- **výroční zpráva**
- **spolupráce s národními soudy**

Děkuji za pozornost!
posta@uohs.cz